

Kopia Listu Księcia Jmci Zbarawskiego Komurze,
go Honorowego do JW. Jmci Księcia Biskupa -
Wrocławskiego.

Illustrissime ac Reverendissime Domine.

186

Wczoraj o potudniu postatem to, JW. Panu co mi ro,
wego przyniesiono: dziś mi oddano list JW. Pana, na
który zaraz odpisuję. Dziwna to rzecz iakośmy się
in fadam et miseram servitute[m] podali, że nas ta
fax, et purgamenta, iako manipia iakie zniewo,
lity: za nie Leges Patrie, zanie honestum et equum,
externus dominatus, et Imperia tak się w nas już
wkorzeniły, żeśmy in dicto obedientiores, a to nie-
dla czego inzego, iedno żeśmy principiis niezabie,
gali. Mieliśmy dwa pretexty pro tempore zane, że
Cesarzowi Chrześcijańskiemu przeciwko Heretykom-
trzeba pomoc; druga complacere Państwu: a nie pa,
trzyliśmy co sensim urosi miato, y iako vitare
do końca już dożył scaten corpus Reipub. Ta-
kiem się tego od mędrzych nauczył, takim też
czasem wyczytał, iedli gdzie tedy in Statu Reipub
kto ją chce conservare, trzeba zawsze strzedz y u,
patrować, choć co ad presens zda się być dobrego,
a na potym mogło by się co złego z tego w tione,
nie et cum fenore oddać; odrzucać to iako naybar,
dziej, y niechwytając się tego. Bo iako in corpo,
re humano, immoderatus usus potrawy iakiej, lu,
bo na ten czas cztowietkowi sapit et nutrit, sensim-
przynosi y przywodzi ex crementia abundantis humo,
ris, za którym zas abo śmierć, abo gorzey śmierci cru,
ciatus ustawiźnie corporis następuje, którym ani medi,
cina, ani herba in hortis wypędza. Jeśli to nie takie
teraznieysze czasy, y nie z tej tak stodkiej potrawy
urodzity się, takwie widzieć, y kto uleczy tę chorobę,
gdzie tak multa contraria conveniunt, będe rad wi,
dział. Lanikowski iechat do Dworu, pisali niekto,
rzy do Dworu, abymu leps uieli, ale rozumiem że
zdrowiecki będzie. Pan Kalinowski iako w MG Pan
pisze, już in proinctu. Tsz desiderium est
Pańskie

Pańskie, tacz gorącość y zyczliwość nowych Regut y ich
sequatium, iesli kiedy, tedy teraz przeciwko Heretykom
pomoc. Tocz Kukotka zastawicznie Kukka. Quid-
est iedno bawiac temi porzeczawszymi, a my iuz ex-
necessitate musimy peccata aliena ferre, y zgrabiata,
ni naszymi yszkami zastawiac, y iuz defensivum
czyniac, bronie sie. A to iest ars tego wieku tera-
zniejszego naszego pierwsza. Patrzec tez iesli przed
stem lat, nim sie tak gorace Katolictwa Reguty
y scrupulositates narodzily, byl-li tez cultus Di-
vinus, y taki zelus Wiary Chrzescianskiej, y mo-
gily tez powinowactwa tak wiele: kiedy poyrze
na Wilkhanascie Biskupstw, Opactw, y Probostw,
wiecey czterdziestu, na tak wiele Plebanii, napa-
kie struktury Kosciołow, Klasztorow, Michow, Mi-
szek, wszystko to preteriti saeculi opera, gdzie oraz
maiestroui, Xięstwa, Starby, Kosciołowi oddano.
Teraz iesli sie swieci co nowego, kiedy sie spy-
tamy z kied, alisii nayduie, albo Woytostwo Re-
czy Płey wzięto, albo komu co prawem odigto, albo
u Żydow, u Rusi, u Ormian, u Mieszczan wyuisnio,
no, zbudowano z wyuisnionych tez poddanych,
albo z drapieżnych iatmużn żołnierskich. Kie-
dy zas poyrze na powinowactwa, nie patrzec
wyzey: Zygmunt August Austryacki, miat
za soba: Ferdynandus Zygmuntowa Syna,
wice, Janusz Krolewie Wnuk Zygmuntow,
Siostrzenice Augustowe; Maxymilian Cesarz Wnuk
Zygmuntow. Coz mogto bydz powiazalszego? Ci
Austryaccy wioda wojne z Bratem rodzonym, woj-
na z Ludowikiem: Turcy z synowcem: powstawa-
ia Lutry na Ferdynanda: Turcy na synowca
pod Mohaczem, następuie Soliman, posiada We-
gierska Ziemię. Na Janusza Krolewica Wegier,
skiego Wnuka następuie Maxymilian, patrzy
na tę komedya Zygmunt, którego zwano Pater
Regum, niemyła sie nigdzie, iedno przez listy
autoritatem interponit, nawet ludzi z Państwa
wego, y zapienia dzę zeby pokoiu nie rozrywali
nie pu